

מלחמת ישראל בעוג מלך הבטן.

8

א. ל"א. ויטב ישראל בארץ האמורי. מה ראה הכתוב לחזור על כך שנית, והלא כבר נאמר דבר זה בפ" כ"ה?

אכ. שאלה כללית: כשל עקדת יצחק שואל: למה לא שלח משה מלאכים אצל עוג כמו ששלח אל סיחון, אפשר שגם שלח אליו היה שומע לתתם עבור בגבולו? ענה לסאלתו!

ג. ל"ד ויאמר ה' אל משה אל תירא אותו רמב"ן ד"ה אל תירא אותו אברבנאל: משה וכל ישראל פחדו קראם ורעדו כחשבם טהויות עוג יוצא לקראתם אחר צצחון מלך האמורי, לא היה אלא מפני שאמץ לבו בגבורים חם לבו בקרבו לנקום את נקמת סיחון.

- 1. מה בין הרמב"ן לאברבנאל בתסבור פחדו של משה?
- 2. הבא דוגמאות מן התורה שאליהם ירמוז הרמב"ן בסוף דבריו "וכך היא יראת כל הצדיקים". (ע' גם רש"י דברים כ"ח ד"ה הירא ורך הלכב).

ד. ל"ד אל תירא אותו. הטוה

- דברים ב' ד' אתם עובדים בגבול אחיכם בני עשו... ויראו מכם

- דב' ז' יח'... רבים הגויים האלה... לא תירא מהם...

- דב' כ' א עם רב סמך לא תירא מהם מלכים א' א' ו' ואדוניה ירא מפני שלמה

- ב' א' סו' רד אותו אל תירא מפניו - משלי ב' ירא את ה' וסור מרע

- ב' כ"ה כי יראו מפני הכסדים הגדר לפי הדוגמאות הנ"ל מהו ההבדל במשמעות בין "ירא את" ובין "ירא מפני"?

2. כמה מטייע ההבדל הלשוני הזה לדרש המובא ברש"י ד"ה אל תירא אותו מה ראה אונקלוס לתרגם "אל תירא אותו" - לא תחל מנה (=מסנו) ולא תרגם "לא תחל" יתיה כמו שתרגם דב' י"ג ה' "ואותו תיראו" - ויתח תחלו?"

ה. ל"ד רש"י אל תירא אותו.

1. מה קשה לז' הטוה דברי רש"י כאן לדבריו שמוח ב' ל"ד ד"ה ויירא משה.

2. טים לב: בשתי דרכים מבאר רש"י את פחדו של משה סם: (1) כפחד מפני סכנה ממטית, סכנה הענש ("כפסונו")

(2) כפחד מפני עברות טבישראל ומפני ירידתם המוסרית ("ומדרשו...") הסבר למה לא פורט רש"י גם כאן את פחדו של משה בשתי הדרכים הנ"ל, כפשוטו וכמדורשו והסתפק במדרשו בלבד?

3. מפרטי רש"י מקטין: אין נאמר שהיה משה ירא מזכותו של עוג, אדרבא, הרי באותו זמן היה חוסא, כי כונתו היתה כדי סיהרג אברהם, כמו שפירט רש"י בכראשית ל"ד י"ג ד"ה ויבא הפליט ואיך אם כן יפרט רש"י כאן שהיה משה ירא לאלהם בו, טמא העמוד לעוג זכות הצלה לוט? נסה לענות לסאלתו!

4. האם הולך רש"י בפרושו זה בעקבות תרגום אונקלוס או לא?

חשובות יט לשלוח לנחמה ליבוביץ, ירושלם קריח משה.